

Michael Baraník: Zpravodajské operace československé armády 1933-1939: úkoly, metody a vliv na strategická opatření vlády proti nacistickému Německu, Praha 2024, FHS UK, Katedra historických věd, 58 s.

Posudek vedoucího práce

Michael Baraník se ve své bakalářské práci zabývá zpravodajskými operacemi československé armády v letech 1933-1939, jejich úkoly, metodami a vlivem na strategická opatření vlády proti nacistickému Německu. Práce se zaměřuje na analýzu, jak tyto operace ovlivnily politiku a vojenská rozhodnutí v období před druhou světovou válkou.

Nejprve je v úvodu (s. 1) uveden historický kontext (s. 5), který zasazuje problematiku do dobového rámce. Druhá kapitola (s. 9) se zaměřuje na zpravodajské informace o německé Luftwaffe získané československou armádou. Tato kapitola obsahuje i podrobný popis struktur zpravodajských jednotek 2. oddělení hlavního štábu (s. 9-15) a konkrétních informátorů (s. 16-28).

Třetí část práce (s. 29) se věnuje metodám sběru informací o Luftwaffe, včetně popisu metod používaných vybranými informátory (s. 33). Čtvrtá kapitola (s. 36) analyzuje opatření československé armády v reakci na hrozby, od mobilizace a obranných plánů až po diplomatické kroky a mezinárodní spolupráci (s. 36-38). Závěr (s. 40) shrnuje hlavní poznatky práce.

Autor zkoumá, „jaké klíčové informace a data získalo 2. oddělení Hlavního štábu československé armády o stavu německého letectva Luftwaffe od vybraných zpravodajských subjektů [...] Dále analyzuje, jaké konkrétní metody a postupy byly využity při sběru informací a dat týkajících se Luftwaffe, a jak byly tyto metody implementovány. Nakonec se zabývá opatřeními a strategiemi, které československé velení přijalo v důsledku zjištěných informací o Luftwaffe.“

Michael Baraník využívá k zodpovězení hlavní otázky své práce pozoruhodné množství pramenného materiálu, který pracně shromáždil v Archivu bezpečnostních složek (ABS) a především ve Vojenském historickém archivu (VHA). V tomto ohledu je nutné práci s prameny výslovně pochválit a zdůraznit mimořádnou náročnost tématu na zpracování, zejména v rámci bakalářské práce. Toto však představovalo pro autora problém, jak je vidět v části věnované jeho metodologickému postupu, kde čtenáři dluží odpověď na otázku, jak hodlá pramenný materiál metodologicky vyhodnotit. To má za následek, že práce získává převážně popisný charakter. Zklamáním také je - kromě formálních a jazykových nedostatků práce - fakt, že závěrečná část práce není příliš přesvědčivá, neboť je založena výhradně na sekundární literatuře a je velmi povrchní.

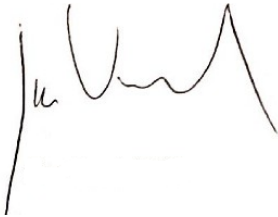
Na druhou stranu se M. Baraníkovi velmi dobře podařilo předložit logicky strukturovanou práci, což je její velkou předností. Stejně tak je třeba vyzdvihnout, že úvod i závěr jsou vzorně uspořádány.

Také lze konstatovat, že práce zodpověděla několik zásadních otázek týkajících se činnosti 2. oddělení Hlavního štábu Československé armády. Ukázala, jaké klíčové informace o

německém letectvu získalo 2. oddělení prostřednictvím špionáže, dekódování zpráv a sledování veřejných událostí, jako byly letecké přehlídky a vojenská cvičení (s. 28-31). Tyto informace se týkaly především výzbroje a organizační struktury německého letectva. Dále byla analyzována metoda rekrutace informátorů a jejich využití, včetně technických prostředků, jako byly odposlechy a šifrování. Získaná data byla důkladně analyzována a následně sloužila k modernizaci armády, včetně výbrojovacích programů a opevňování hranic, což významně přispělo ke zvýšení obranyschopnosti Československa proti nacistickému Německu.

Celkově text Michaela Baraníka splňuje všechny náležitosti bakalářské práce a prokazuje, že autor umí pracovat vědecky a především, že se nebojí vydat se do archivu. Především díky originální volbě tématu a pečlivé práci s prameny navrhuji tuto bakalářskou práci k obhajobě a hodnotím ji známkou velmi dobře (2,0).

V Praze 15.9.2024

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Vondráček', with a stylized, cursive script.

Dr. phil. Jan Vondráček